

DIE INTERN

Dit is tans 'n vereiste dat alle geneeshere 'n jaar van internskap moet deurmaak alvorens hulle tot die algemene praktyk of selfs tot nie-kliniese velde, soos die patologie, toetree. Daar is geen gebrek aan artikels oor die rol en status van die algemene praktisyn, die konsultant, of nie-kliniese geneesheer nie, maar die intern word sonder meer in 'n komplekse organisasie met 'n aantal 'moets' en 'moenies' losgelaat. Al hulp tot aanpassing wat hy dikwels kry is die mededeling van senior geneeshere dat in hulle tyd die intern se salaris 'n kwart van die huidige was en hulle pligte viermaal meer. Hierdie optrede getuig van swak smaak en 'n onkunde aangaande veranderde omstandighede in die hospitaal-praktyk.

Die hospitaal bestaan vandag uit veelvuldige departemente wat elk op sy eie reëls gestel is en toenemende spesialisasie vereis, ook toenemende organisasie, en aan die intern word 'n toenemende belangrike rol in die administratiewe hoedanighede van sy departement opgedra. Jennett¹ stel die vergelyking so: die intern is die finale gemeenskaplike pad na die pasiënt. Hy beskik oor alle gegewens in besonderhede en dit is dus in die eerste plaas sy plig om dié gegewens op skrif te stel: Volledig maar kernagtig, leesbaar en sistematies en bowaal noukeurig. Dit is sy bydrae tot bevordering van die wetenskap. Hy mag self baat daarby vind deur die informasie wat hy aangeteken het later in sy hoedanigheid as navorser te gebruik, of deur op grond van die besef van sy noukeurigheid, die wete te hê dat die informasie uit sy eertydse departement betroubaar is en op die gevalle van sy pasiënte in die praktyk toegepas kan word. Hy ken die pasiënt, sy familie en omstandighede en hier, omring van advies, is die oefengrond vir 'n gesonde dokter-pasiënt-familie-verhouding in die praktyk.

Die intern het verder kontak met die verplegingspersoneel by wie baie geleer kan word. 'n Ervare suster kan dikwels meer praktiese wenke gee as 'n halfdosyn teksboeke. Die hovaardige houding wat soms ingeneem word deur 'n pasgekwalifiseerde geneesheer teenoor 'n ervare suster, lei nie alleen tot wrywing nie, maar veroorsaak ook dat veel nuttige praktiese kennis verbeur word. Dit is soms goed om daaraan te dink dat die suster alreeds 'n kateterblad gestel, of gehelp het by insnydings en lumbale punkties toe jy self nog kada-wers gedissekteer het.

'n Pasiënt met bykomstige hardlywigheid of slaaploosheid sal die hulp van 'n simpatieke intern by die behandeling van hierdie klagtes dikwels meer waardeer as twee besoeke van die konsultant. 'n Potjie kunsmatige sout vir die 'soutvry pasiënt' beteken vir hom meer as 'n reeks spesiale ondersoeke. Hierdie klagtes, en veral dié omtrent die dieet, bereik selde in die eerste plaas die ore van die kliniese assistent, en by wyse van uitsondering die ore van die konsultant.

Die intern praat ook meer dikwels met die algemene praktisyn omtrent 'n verwysde geval. Let op waarna hy vra, probeer sy probleem verstaan, want u sal die volgende jaar in dieselfde posisie wees. As 'n geneesheer van 'n af-

geleë plek bel, gee u informasie kort en saaklik en prakties—die dosis vit. B₁₂ is vir hom belangriker as die persentasie megaloblaste in die murg!

Die argument wat ons dikwels hoor—dat die intern vir kliniese ondervinding en nie vir administratiewe werk kom het nie—getuig van gebrekkige insig. U leer meer van mense deur 'n bedroefde familie mee te deel dat die kindjie leukemie het, as wat u sou leer deur weereens sy milt te gaan betas. Deur te reël vir ongeskiktheidspensioen, verlig u dikwels meer smart as deur 'n voorskrif vir twintig tablette van fenobarbitoon.

Die ander belangrike verhouding van die intern is dié tot die res van die hospitaal:

Die verhouding tot die verplegingspersoneel. Die suster is in bevel van 'n saal. Reël met haar wanneer dit geleë is om 'n prosedure uit te voer wat *nie* spoedeisend is nie. Vra haar waarom 'n bepaalde uur haar beter pas. Waar 'n verpleegster u behulpsaam is, doen moeite om vir haar te leer waarom en wat u doen—dit verseker meer effektiewe hulp by later geleenthede. As u 'n bed omgekrap het, help om dit reg te trek. As 'n tenger verpleegstertjie wat 120 pd. weeg probeer om 'n verlamde pasiënt van 210 pd. in die bed te help, sal u hulp baie waardeer word; meer nog, ons beskaafde leefwyse vereis ridderlikheid van die man. Dieselfde geld vir verpleegsters by deure en hysbakke, nl. 'dames eerste'. Dit is gewone alledaagse hoflikheidsreëls, maar ons het al meermale gesien dat dit in die M.B., Ch.B.-eksamenkamer agterbly!

Ander geneeshere. Spreek senior geneeshere aan as 'dokter' en verwys veral voor verpleegsters na hulle op hierdie manier. In die polisiemag sou u selfs vir u skoolmaat 'sersant' moes sê as hy heelwat langer in die diens is as u. In die teekamer—staan op vir ouer geneeshere, hulle staan reeds die hele dag op hulle bene. Hou u hoof op hoogte van sake met gebeurde in u saal. Dit bespaar hom 'n ongemaklike oomblik as familie van pasiënte hom bel en hy dan eers verneem dat sy pasiënt die vorige nag komplikasies ontwikkel het. U kliniese assistent is wetlik verantwoordelik en aanspreeklik vir u dade en (mis)-dade. Stel hom in kennis van wat u doen en waarom; en voer sy opdragte uit. As die opdrag vir u snaaks voorkom, vra hom na die rede daarvoor— miskien het u hom net verkeerd verstaan.

Maak ook kontak op u eie vlak in ander departemente. As u intern is in die afdeling kindergeneeskunde, moet u byvoorbeeld nie die konsultant in die chirurgiese afdeling direk nader vir 'n konsultasie nie; die verantwoordelike intern weet wie op diens is en waar om hom te kry. Noodgevalle kanselleer natuurlik hierdie soort reëling, maar dit gebeur uiters selde.

Hulp-departemente. Maak kennis met klerke in ander departemente. Die liasseerklerk sal u gouer kan help, en u bespreking by die radiologiese departement sal gouer uitgevoer word, as u sê, 'mnr. X kan jy my asseblief help om hierdie plate of hierdie lêer te kry', as wanneer u sê 'bring

die leër hierheen en maak gou'. Probeer om die reëls van u patologie departement na te kom, en ook om hulle tye van diens te respekteer. As u pas 'n honderd titrasies uitgevoer het, sal u ook traag wees om weer reagense aan te maak om nommer 101 'n paar uur later te doen. Hierdie soort reëls is gewoonlik nie gemik op die ongerief van die intern nie, maar op 'n doeltreffende diens.

Die kommunikasiestelsel. Die telefoonsentrale het 'n moeilike taak. Sy sit met 'n bord vol liggies en as u van die een saal na 'n ander loop, verskuif die sleutel na u nuwe uitbreiding met miskien ses of meer liggies vanwaar u was.

Dit neem net 'n paar sekondes om te sê, 'sentrale ek is nou hier vir die volgende halfuur', of 'dr. Y neem waar vir my solank ek sigarette gaan koop'. Dit is 'n bitter gedagte, maar dit is 'n noodsaaklike begrip—u en die telefoon is voortaan kamermaats vir die res van u lewe.

Die jaar van internskap kan gelukkig wees en kan vir u 'n blywende aangename herinnering wees as u besef dat u 'n belangrike funksie het, en as u die woorde van Thomas Browne uit sy *Religio Medici* (1643) onthou: 'To be low, but above contempt, may be high enough to be happy'.

1. Jennett, W. B. (1958): *Lancet* 2, 435.